

Hagbart og Signe / Haborgkongen og Syborgkongen

Oppskrift udatert av J. B. Nordby

Haborgkongen og Syborg Kongen
De yppedes i en Krig
og det var om stolt Signelin,
Hun var saa ven en Mø
-Hvad enten om jeg vinder mig Eller end saa
ven en Mø -

Jeg havde saa ven en Mø;
Jeg havde stolt Signelin udi min Arm;
Vi faldt igjennem en Sky.

Og drømte du om stolt Signelin
Hun var saa ven en Mø
Og hør da, Haborg, Kongesøn
For hendes Skyld skal du dø.

Saa lod han sit Haar udvakse
Og lod sig i Jomfruklæder skjære
Saa vilde han reise til Syborg
Og Sleben vilde han lære.

Og den Tid han kom paa Heden ud,
Da fristede han sin Hest,
Men da han kom til stolt Signelines Gaard,
Da red han som en Jomfru kunde bedst.

Jeg er nu fra Haborg sendt
Om De vil Sleben mig lære,
Ja De skal sidde ved Slebens Bord
Blandt skjønnne Jomfruer med ære.

Saa sad de skjønnne Jomfruer
og syed det Guld over Knæ
Foruden Haborg Kongens Søn,
Han skar de Dyr paa Træ.

Saa sad de skjønnne Jomfruer
Og syed det bedste de kunde
Foruden Haborg kongens Søn,
Han legte med Naalen i Munden.

Jeg aldrig har sat nogen Jomfru
Med Naalen saa lidet bekjendt
Fast om hun faar den Søm saa dyr
Hun leger med Naalen i Munden.

Om hun faar den Skaal saa dyb,
Hun tømmer den til Bunden.

Og den Tid det led til Aftenens Stund
Og Dagen ganger til hvile
Spurgte Haborg Kongens Søn,
Hvor fremmede Jomfruer skulde hvile.

For Haborgs Skyld jeg dette gjør
Det gjør jeg alt saa gjerne.
De skal faa æde af Fad med mig
Og sove saa ud med min Terne.

Jeg haver ædet blandt Kongelige Børn
Og sovet udi deres Arm
Skal jeg ligge med den slemme Terne,
Da dør jeg udi Harm.

For Haborgs Skyld jeg dette gjør,
Det gjør jeg med god Ske,
Og De skal faa æde af Fad med mig
Og sove ud med mig selv.

Stolt Signelin hun fore gik
Hun Gullet efter sig drog,
Kong Haborgs Søn han efter gik,
Saa hjertelig han smused og lo.

Og hør du, stolt Signelin,
Mens vi er nu to,
Er her da ingen i Verden,
Som du har givet din Tro?

Nei, her er ingen i Verden
Som jeg har givet min Tro,
Foruden Haborgkongens Søn,
Og honnom jeg aldrig kan faa.

Og er det Haborgkongens Søn,
Som du da holder saa kjær
Og hør nu det, stolt Signelin,
Du ligger ham alt saa nær.

Nu er det Haborgkongens Søn,
Da holder han dette i Agt,
Min Terne hun er ikke langt herfra,
Hun giver paa Ordene Agt.

Jeg agter ei den slemme Terne
Hun er saa svigefuld
Neden ved mine Fødder, der ligger min Brynje
ny
Og oventil ved mit Hoved, der ligger mit Sverd
af Guld.

Men det var den slemme Terne
Hun var saa svigefuld,
Hun stjal da bort hans Brynje ny
Og saa hans Sverd af Guld.

Tager Haar af stolt Signelins Hoved
Og binder om hans Arm,
Før han det vil sønderrive
Før dør han i den Harm.

Naar I ser mig hænge,
da lad dit Bur brænde
Nu ser jeg, et Bur brænder
Over saa ven en Mø.

Om jeg havde tusind Liv,
For hende saa vil jeg dø,
Kong Habors Søn blev hængt,
Stolt Ilselin blev brændt.

Saa tog de den slemme Terne
Og reiste hende levende i Jord

Versjon fra Ole Vigs utgivelse i 1854: *Sange og Rim for det norske Folk*

Herr Hafbur og Herre Kong Sigvard
De yppede dennem en Kiv
Alt over hin stolte Signelil,
Hun var saa væn en Viv.

Og det var Hafbur Kongens Søn,
Han vaagner ved Midjenat;
Taled han om sine stærke Drømme,
Forfærdet og overbrat.

«Mig tykkes jeg var i Himmerig,
Udi den fagre By,
Jeg havde min Kjærest udi min Arm,
Vi fulde gjennem en Sky».

Alle da sadde de Fruer og Møer,
Ej gave de det i Gjemme;
Foruden hans allerkjæreste Moder,
hun agted saavel hans Drømme.

«Vær nu ikke længe sen,
Men gak i Bjerget ind!
Bed du Alfens ældste Datter,
Hun raade vil Drømmen din!»

Det var Hafbur Kongens Søn,
Tog Sværdet i venstre Hand,
Saa gik han sig til Bjerget hen,
At søge den Liljevand.

Han klapped paa Bjerget klædt i Skind,
Med smidige Fingre lette.
Vaagen laa hun Alfens Datter;
Hun vidste vel forud dette.

«Hil sidder I Alfens fineste Datter,
I er vel svøbt i Skind;
Jeg beder Eder for den øverste Gud,
I raade vil Drømmen min.

Mig tyktes, jeg var i Himmerig,
Udi den fagre By;
Jeg havde min Kjærest udi min Arm,
Vi fulde gennem en Sky».

«Det du drømte, du var i Himmerig,
Da skal du vinde den Mø;
Tyktes dig, du faldt igjennem en Sky,
Da skal du for hende dø».

Herr Hafbur lader sig Haaret vokse,
Samt Jomfruklæder skjære:
Saa rider han til Kong Sigvards Gaard,
Han agter der Slyngende lære. (Brodering)

Herr Hafbur lader sig Klæder skjære,
Og Jomfruer ombinde:
Saa rider han sig op paa Land,
Kong Sigvards Datter at vinde.

Midt udi den Borgegaard
Der aksler han sit skind;
Saa gaar han udi Høienloft
For Fruer og Jomfruer ind.

«Hil sidder I Fruer og stolte Jomfruer,
Baade Møer og høviske Kvinde,
Og allermest Dankonnings Datter,
Om hun er ellers herinde.

Hil sidder I Signelil, Kongens Datter!
I spinder det Silketvinde;
Herr Hafbur haver mig til Eder sendt,
I skulde mig Slyngende kjende».

«Og har Eder Hafbur til mig sendt,
Da er I velkommen Gjæst;
Al den Slyngende, som jeg kan,
Den lærer jeg Eder bedst.

Al den Slyngende, som jeg kan,
Den lærer jeg Eder gerne;
Og I skal æde med mig af Fad,
Og sove næst hos min Tærne».

«Og jeg haver ædt med Kongebørn,
Og hvilet ved deres Side;
Skal jeg med Tærnen gange til sengs,
Da lider deraf jeg Kvide.

I lade det fare, min skjønnne Jomfru,
Det volde Jer ingen Harm.
Og I skal æde med mig af Fad,
Og sove ved min Arm».

Alle da sadde de stolte Jomfruer,
De sydde hvad bedst de kunde;
Foruden Hafbur Kongens Søn,
Han legte med Naalen i Munde.

De syede Hjort og de syede Hind,
Som de i Skoven runde;
Hafbur fik aldrig den Skaal saa stor,
Han tømte den jo tilbunde.

Ind da kom den arge Tærne
Udi saa ond en Stund:
«Aldrig saa jeg en Jomfru skjønn,
Der mindre Slyngende kund'.

Aldrig saa jeg en Jomfru skjønn,
Der mindre kunde sømme Lin;
Aldrig saa jeg en stolt Jomfru,
Der bedre kunde drikke Vin.

Hun syr aldrig saa liden en Søm,
Hun haver jo Naalen i Munde;
Og hun faar aldrig saa stor en Skaal,
Hun tømmer den jo tilbunde.

Aldrig saa jeg saa djærve Øjne
Paa nogen stolt Jomfrue,
Dertil haver hun Hænder to,
De ere som Jærn at skue».

«Og hør, du liden Tærne!
Hvi spotter du mig usnilde?
Ikke laster jeg dig et Ord,
Om du syr vel ikke ilde.

Du lade din Spot, du lade din Spe,
Ei vogte du saa paa mig!
Hvor end jeg vender Øjnene hen,
Jeg vender dem ikke til dig».

Det var Hafbur Kongens Søn,
Begyndte nu ret at sy,
Han syede Hjort, og han syede Hind,
Som de for Hunden monne fly.

Han syede Liljer, han syede Roser,
Han syede liden Fugl paa Kviste;
De andre Jomfruer undres derved,
De vil hannem ikke miste.

De syede dem den Dag til Kvælde,
Vel ud paa Natten saa længe.
Op stode baade Fruer og Møer,
Dem lysted at gaa tilsenge.

Saa silde mod den Aftenstund,
Da Dugg drev over de Vange,
Da lysted stolten Signelil
Med Andre til sengs at gange.

Spurgte nu Hafbur Kongens Søn,
Hvor han en Seng skulde faa.
«I sove skal i Høienloft,
Alt paa de Bolstre blaa».

Foran da gik stolt Signelil,
Ned over den Højenloftsbro;
Æfter gik Hafbur Kongens Søn,
Saa listeligt der han lo.

Saa tændte man de store Vokslus,
Saa herligt vare de snoet.
Efter kom den arge Tærne,
Med Hjærtet af Ondt indgroet.

Da lyset var slukt, og Tærnen gik,
De mente, de var alene;
Herr Hafbur tog af sin Kjortel rød,
Og Sværdet med Ædelstene.

Herr Hafbur med stor Liste
Satte sig paa Bolstret ned;
Det siger jeg paa min gode Tro:
Hans Brynje skingred derved.

Sagde da Jomfru Signelil,
Alt ud af Hjærtens Værk:
«Aldrig saa jeg saa væn en Jomfru,
Der havde saa grov en Særk».

Hun lagde sin Haand paa Hafburs Bryst,
Det skinned med Guld hin rød'.
«Hvi er ikke Brystet paa Eder vokset,
Som paa en anden Mø?»

«Det er saa Skik i min Faders Land,
At Jomfruer ride til Tinge;
Fordi er Brystet ej paa mig vokset,
Ud af de Brynjeringe».

Og der laa de den Nat saa lang,
Den Kongesøn, den Jomfru;
De talte saa længe, de sov saa lidt,
De havde saa meget i Hu.

«Hør I, stolten Signelil,
I mig det sige maa;
Hvo er den Kjærest i Verden til,
Som Eders Hu ligger paa?»

«Ingen er der i Verden til,
Min Hu ligger mere paa
End hin bolde Konning Hasbur;
Og ham maa jeg ikke faa –

End hin bolde Konning Hasbur,
Jeg aldrig saa i mit Bur.
Langt borte kun, naar han red til Ting,
Jeg hørte hans gyldne Lur».

«Og er det Hasbur Kongens Søn,
I haver Hjærtet kjær;
I vende Jer hid, Allerkjæreste min!
Han hviler Eder saa nær».

«Er I Hasbur Kongens Søn,
Hvi vilde I mig saa skjænde?
Hvi rider I ej til min Faders Gaard
Med Hund og Høg paa Hænde?»

«Jeg var i Eders Faders Gaard
Alt baade med Høg og Hund;
Jer Fader sagde mig bradelig Nei,
Spotted mig saa mangelund».

Al den Stund de taledede sammen,
Mente, de var ene to,
Ude da stod den gamle Tærne,
Hun lytted saa falskt og lo.

Skam da faa den onde Tærne,
Hun gjorde deraf stort Ry;
Stjal hun bort hans gode Sværd,
Dertil han Brynje ny.

Hun tog med hans gode Sværd,
Dertil hans Brynje blaa;
Saa gik hun sig til Højenloft,
Hvor Sigvard Konning laa.

«Vaagn op, vaagn op, Konning Sigvard!
I sover alfor længe;
Nu er Hafbur Kongens Søn
Hos Signelil i Senge».

«Her er ej Hafbur, Kongens Søn,
Det maa du mig ej sige.
Han er langt fjernt i Østerleden,
Med Kjæmper at fægte og krige.

Du stat og ti, du slemme Tærne,
Lyv ikke mer paa hende!
I morgen førend Solen opstaar,
Da skal jeg lade dig brænde».

«Hør I mig, min ædelig Herre!
Tror I mig ikke saa?
Her haver jeg hans blanke Sværd,
Dertil hans Brynje blaa».

Konning Sigvard blev i Hu saa vred,
Han raaber over al sin Gaard:
«Staar op, alle mine raske Hofmænd!
Her er en Kjæmpe saa haard.

Hver tage sit Sværd og Skjold i Haand,
I gjøre det uden Falsk!
Herr Hafbur, Kongen, os gjæstet har,
Han er saa haard en Hals».

De stødte gramme paa Døren
Med Glavind og med Spjud:
«Stat op staks, ungen Herr Hafbur,
Og træd i Gaarden ud!»

Det hørte hun stolt Signelil,
Hun vred sine Hænder saa saare:
«Mærker I Hafbur, Kongens Søn,
Hvo der er udenfore?»

Tak have Hafbur, Kongens Søn,
Han værged sig som en Mand;
Ikke kunde de hannem fange,
Mens Sengestokken holdt Stand.

Toge de Hafbur, Kongens Søn,
Bandt hannem i Lænker ny;
Han vred dennem sønder i letten Mag,
Som havde de været af Bly.

Toge de Hafbur, Kongens Søn,
Sluttet hannem i Lænker tre;
Han vred dennem sønder i letten Mag,
Som havde de været af Sne.

Det da meldte den gamle Tærne,
Hun gav det onde Raad:
«Binde I hannem i Signelils Haar,
Han rører hverken Han eller Fod».

Toge de to af Signelils Haar
Og bunde dermed hans Hænder;
Hun var hannem i Hjærtet saa kjær,
Han rev dennem ikke sønder.

Meldte de stolten Signelil,
Og hende randt Taarer paa Kinde:
«Hafbur, I sønderrive det Haar!
I gjør det med mit Minde».

Satte de Hafbur, Kongens Søn,
Udi den Borgestue;
Hannem gaar til baade Mænd og Møer,
Og mest han egen Jomfrue.

Toge de Hafbur, Kongens Søn,
Lagde hannem i Bøien hin trange.
Stolt Signelil gaar hannem til og fra,
Hun fældte Taarer saa mange.

Hun taler til hannem med sorrigfuldt Mod:
«Vil I det Hafbur tilstæde?
Her ere mine Mostre tre,
De skulle for Eder bede.

Min Fader truer Eder saa fast,
At hænges i Egens Top
Saa tidlig i morgen i højeste Gren,
Før Solen igjen staar op».

Svared dertil ung Hafbur,
Udaf saamegen Vrede:
«Jeg giver det saa lidet i Agt,
At Kvinder for mig bede.

I høre det, kjæreste Signelil!
I lade god Vilje kjende:
Naar I mig ser for Vejret svinge,
Lader Eder i Buret brænde!»

Det svared stolten Signelil,
Saa stor var hendes Kvide:
«Saamænd ved! Hafbur, Kongens Søn,
Den Bøn skal jeg Eder vide».

Fulgte de Hafbur, Kongens Søn,
Saa mange fra Borgen ned.
Der græd for hannem Enhver hannem saa,
De klagede dybt derved.

Da de komme paa Markedn ud,
Hvor Hafbur sit Liv skulde miste,
Han bad om Frist en liden Stund, -
Selv vilde han Elskoven friste.

«Hænger I op min Kaabe rød,
I lade mig det først se!
Det maatte Kong Sigvard frotryde,
At jeg skal hænges i Træ».

Stolt Signelil blev hans Kaabe var,
Det mon hendes Hjerte bedrøve.
Hun tænkte: «Den onde Tiden er vis,
Det nytter ej længer at tøve».

Kaldte hun sine Jomfruer sammen,
Hun var saa mod i Sinde:
«Nu ville vi gange i Højenloft,
Vor Tidsfordriv at finde».

Det meldte stolten Signelil,
Hun sagde det Ord med Pris:
«I dag jeg selv mig døder,
Finder Hafbur i Paradis!

Og er der Nogen iblandt os her,
Som voldte Herr Hafburs Død,
Da hævner jeg det i denne Stund,
Vi brænde til sammen i Glød.

Der er vel Mangen i Kongens Gaard,
Som glædes naar Hafbur dør;
I dag skal jeg det hævne
Paa deres Fæstemø'r».

Satte hun Ild paa Højenloftsbur,
Saa hasteligt monne det brænde.
Det kunde Hvermand for Øjne se:
Hun lod god Vilje kjende.

Det var Hafbur, Kongens Søn,
Han Øjet over Aksel skjød:
Da stod Signelils Jomfrubur
Alt udi brændende Glød.

«Tager nu ned min Kaabe rød,
Lader den paa Jorden ligge!
Havde jeg ogsaa ti Liv for et,
Jeg vilde demme ikke tigge».

Kong Sigvard ud af Vinduet saa,
Han var i Hu saa mod;
Da saa han: Hafbur hang i Eg,
I Lue Buret stod.

Det da meldte den liden Smaadrenge:
«Sigvald Herr Konning hør!
Stolt Signelil brænder i Bure
Med alle sine væene Mø'r».

Det meldte Sigvard Konning
Og saa tog han oppaa:
«Aldrig saa jeg to Kongebørn
Saa gruelig Skjæbne faa.

Hadde jeg før det vidst eller hørt,
At Elskoven var saa stark,
Ej havde jeg disse Ædlinge skilt
For Norrig og Dasnemark.

Løber I nogle til Signelils Bur
Og redder hendes Liv!
Løber I Andre til Galgen hen!
Herr Hafbur er ingen Tyv».

Og der de komme til Signelils Bur,
Da laa det alt i Glæde;
Og da de komme hvor Galgen stod –
Se da var Hafbur død!

Saa toge de Hafbur, Kongens Søn,
Svøbte hannem i hvide Lin:
Saa lagde de hannem i Kristenjord
Hos Signelil, Kjæresten sin.

De toge Tærnen i Hals og Haar,
Og Straffen var ej for stor:
Hende redtes den rette Brudeseng,
Hun levende sattes i Jord.